

המרכז למורשת המודיעין (מל"מ)
מרכז המידע למודיעין ולטרור

12 באוקטובר 2005.

שירות ביטחון כללי חשף תשתיות טרור של ה"חמא"ס" באזורי חברון ורמאללה שביצעו בתקופת "ההרגעה" ולפניה פיגועים קשים (כולל פעולת התאבדות בבאר שבע וחטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל ז"ל). על מרבית הפיגועים בתקופת ה"הרגעה" לא נטלה ה"חמא"ס" אחריות פורמלית. חשיפת התשתיות הללו מנעה הוצאה לפועל של פעולות טרור רבות נוספות שתוכננו להתבצע בתקופת ה"הרגעה"¹.

כללי

1. בשבועות האחרונים חשף שירות ביטחון כללי באזורי חברון ורמאללה כמה חוליות מבצעיות של ה"חמא"ס". חוליות אלו ביצעו בשנים האחרונות, פעולות טרור קשות במהלכן נהרגו שישה ישראלים ונפצעו למעלה משבעים.

2. רצף פעולות הטרור של החוליות הללו נמשך גם בתקופת "ההרגעה", בניגוד מוחלט להצהרותיהם הפומביות של ראשי ה"חמא"ס" כי תנועתם מקבלת על עצמה את ה"הרגעה". מרבית פעולות טרור של החוליות הללו בוצעו ללא נטילת אחריות פומבית של ה"חמא"ס" (למשל פעולת ההתאבדות בבאר שבע) והדבר אפשר ל"חמא"ס" ליהנות מכל העולמות: להמשיך בפעילות הטרור בגדה בתקופת ה"הרגעה" ובו בזמן להציג עצמה מול "הרשות" ומול דעת הקהל הפלסטינית כמי

¹ מסמך זה מבוסס על דו"ח שירות ביטחון כללי. צילומי המחבלים המופיעים בו מקורם בשירות ביטחון כללי.

שמקיימת את ה"הרגעה" ואף להימנע מלהיות במוקד פעולות הסיכול והמנע של כוחות הביטחון הישראליים.²

3. כמה מאפיינים בולטים של תשתיות הטרור שנחשפו :-

א. ניכרת אכוונת גורמי הטרור בגדה ע"י ה"חמא"ס" ברצועת עזה תוך מאמץ מיוחד, לקראת ההינתקות ולאחריה, להעתיק את מוקד הטרור ליהודה ושומרון.

ב. פעם נוספת הוכח כי גורמי הטרור בגדה נהנים ממעבר נוח לישראל באותם אזורים, שבהם טרם הושלמה בנייתה של גדר הביטחון.

ג. בולט הקשר שבין התשתית האזרחית של ה"חמא"ס" (ה"דעווה") לבין התשתית המבצעית-טרוריסטית. אחד מביטויי של קשר זה הינו מימון הפעילות המבצעית ע"י תשתית ה"דעווה".

ד. מנגנוני הביטחון של "הרשות הפלסטינית" לא עשו דבר על מנת לחשוף את תשתיות הטרור של ה"חמא"ס" ולמנוע המשך הפעילות הטרוריסטית על מנת שלא להכנס לעימות עימו (ועם שאר ארגוני הטרור).

4. להלן ניתוח מאפייני פעילותן של תשתיות הטרור של ה"חמא"ס" שנחשפו באזור חברון וברמאללה. חברי החוליות הללו היו מעורבים בפיגועים קשים גם בתקופת ה"הרגעה", כולל פעולת ההתאבדות בבאר שבע וחטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל ז"ל. כמו כן, עצרו כוחות

² פעילות הסיכול והמנע בגדה של כוחות הביטחון הישראליים התמקדה עד לאחרונה נגד "הגיהאד האסלאמי בפלסטין" שנתפס כארגון המרכזי החותר לטרפד את ה"הרגעה".

הביטחון (12 באוקטובר) את אבראהים עינימאת, שהיה מבוקש במשך כשמונה שנים, האחרון מבין חוליית צורף (כפר מצפון לחברון), שביצעה שורה של פיגועים קטלניים בין השנים 1995-1997.

חשיפת תשתית מבצעית של ה"חמא"ס" בכפר שיוח' (צפונית לחברון)

5. בחודשים האחרונים נחשפה תשתית מבצעית של ה"חמא"ס" בכפר שיוח', אשר פעלה באזור חברון בשנים האחרונות. המדובר בתשתית רחבה במיוחד: בעקבת חשיפתה נעצרו כשישים פעילי טרור, שעברו אימונים בירי ובהפעלת חומרי נפץ. חברי החוליה הופעלו ע"י המפקדה המבצעית של ה"חמא"ס" באזור חברון, אשר העבירה להם אמצעי לחימה והנחיות לפעולה.

6. הפעיל המרכזי בתשתית זאת הינו **מוסא מחמד עבדאללה חלאיקה**, תושב שיוח', בן 37, נשוי ואב לתשעה ילדים, עובד מחצבה. מוסא חלאיקה הוא זה שהקים את התשתית המבצעית ואשר גייס ואימן את מרבית חבריה.

7. להלן פגועים שבוצעו ע"י פעילי הטרור בשיוח' עד לתקופת ה"הרגעה":-

א. **שני אירועי ירי נגד כלי רכב** (יולי וספטמבר 2003), בכביש עוקף חלחול מזרחית לחברון, ללא נפגעים.

ב. **הנחת מטען לעבר אוטובוס ישראלי** (אוגוסט 2004), סמוך לכפר אלערוב צפונית לחברון, ללא נפגעים.

ג. הנחת מטען נגד כלי רכב ישראלי בכניסה לישוב מיצד באזור חברון (נובמבר 2004). שתי ישראליות נפצעו קל.

8. להלן פיגועים שתוכננו להתבצע בתקופת ה"הרגעה" ושביצועם נמנע בשל חשיפת התשתית ובשל "תאונת עבודה":-

א. פגיעה במסוק במנחת אימונים של חיל האוויר במדבר יהודה באמצעות מטען חבלה במשקל של כ-20 ק"ג.

ב. ביצוע ירי לעבר ג'יפ צבאי הנוהג לבצע סיורים באזור הכפר שיוח'. בתכנון נכללה גם חטיפת גופות החיילים וכלי הנשק שלהם לצורך מיקוח.

ג. חטיפת מטיילים ישראליים באזור מדבר יהודה.

ד. בעת תקופת ה"הרגעה" ארעה "תאונת עבודה" בביתו של מוסא חלאיקה, במהלך ניסיון להכין חומר נפץ לביצוע פיגועים.

חשיפת תשתית מבצעית של ה"חמא"ס" בד'הריה (מדרום לחברון)

9. בשבועות האחרונים נחשפה תשתית מבצעית של ה"חמא"ס" בד'הריה, אשר פעלה באזור החל משנת 2002. **אנשיה ביצעו מספר פיגועים קטלניים בנגב ובאזור חברון, אשר כתוצאה מהם נהרגו ארבעה ישראלים ונפצעו כמה עשרות.**

10. **מנהיג ומייסד החולייה הינו חסאם קייסיה, מסגר מד'הריה, בן 27, נשוי ואב לשניים בין השנים 1999-2000, שהיה כלוא בישראל בשל פעילותו ב"חמא"ס". לאחר שחרורו הוא הקים חולייה מבצעית וגייס אליה כמה מחבריו. חברי החוליה הופעלו ע"י המפקדה המבצעית של ה"חמא"ס" באזור חברון, אשר העבירה להם אמצעי לחימה והנחיות לפעולה.**

חסאם קייסיה מנהיג חוליית ד'הריה,
אשר עמדה מאחורי פעולת ההתאבדות בבאר שבע

11. **פיגועים שביצעה החוליה עד לתקופת ה"הרגעה" :-**

א. 10 בפברואר 2002 :- שנים מחברי החוליה ח'אלד טל ומחמד בטאט **פתחו באש לעבר חיילים בסמוך למפקדת פיקוד הדרום בבאר שבע. כתוצאה מהפיגוע נהרגו שתי חיילות. שני המחבלים נהרגו מאש כוחות צה"ל.**

חברי החוליה

ח'אלד טל

מחמד בטאט

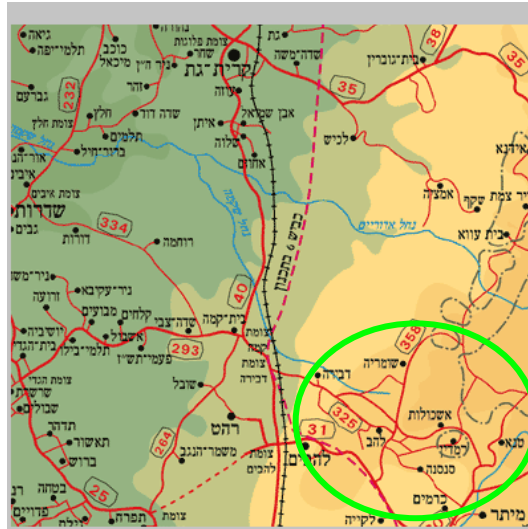
ב. 22 במאי 2003 :- ירי לעבר רכב ישראלי ליד נבטים. חייל צה"ל נפצע קל.

ג. 17 ביוני 2003 :- ניסיון פיגוע ירי לעבר רכב ישראלי ליד הישוב טנא, שבהר חברון. ללא נפגעים.

ד. 27 בפברואר 2004 :- חולייה פתחה באש ממארב לעבר כלי רכב ישראלי בצומת סנסנה, בתחומי ה"קו הירוק", צפונית לבאר שבע (אזור שעד היום אינו מוגן ע"י גדר ביטחון). זוג ישראלים שהיו ברכב נהרגו. לאחר הירי הסתערה החוליה על הרכב וביצעה וידוא ההריגה.

ה. 22 באוגוסט 2004 :- חולייה פתחה באש לעבר כלי רכב ליד הישוב טנא וניסתה לחטוף את נהגת הרכב. הנהגת, שלקתה בהלם, המשיכה בנסיעתה.

ו. 3 בפברואר 2005 :- חולייה פתחה באש לעבר ג'יפ צבאי בסמוך לישוב אשכולות בהר חברון. כתוצאה מהירי נפצעו ארבעה חיילים.

אזור הפעילות של חוליית הטרור מד'הריה
(המקור: www.negev-net.org.il)

ז. 28 אוגוסט 2005: ביצוע פעולת התאבדות בתחנה המרכזית בבאר שבע (בעת תקופת ה"הרגעה") ע"י **עבד אלרחמאן קייסיה** מד'הריה, שעבד בבניין בבאר שבע, אשר גויס על ידי חברי החוליה. המחבל המתאבד הגיע לתחנה המרכזית בבאר שבע שם זוהה על ידי שני מאבטחים, שמנעו ממנו לבצע את הפיגוע בקרב הקהל. שני המאבטחים נפצעו קשה.³

מבצע פיגוע ההתאבדות בבאר שבע עבד אלרחמן קייסיה

³ לאחר ביצוע הפיגוע פורסמה נטילת אחריות פומבית של ארגון "הג'האד האסלאמי בפלסטין", ששודרה בערוצי הטלוויזיה אולם לא נמסרו פרטים מזהים אודות המחבל המתאבד. עתה מסתבר כי נטילת האחריות זאת הייתה שקרית וכי תנועת ה"חמאס" - ולא "הג'האד האסלאמי בפלסטין" - היא שעמדה מאחורי הפיגוע אך ניסתה לטשטש את "טביעות האצבע" שלה.

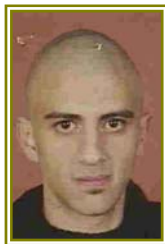

יירת הפיגוע לאחר פעולת ההתאבדות באזור התחנה המרכזית בבאר שבע
(מקור: רויטרס, 28.8.2005. הצלם: ניר אליאס)

הפעלת חוליית טרור ברמאללה ע"י תשתית הטרור של ה"חמא"ס" ברצועת עזה

12. במהלך שנת 2003, בעת לימודיו במצרים, גויס יאסר מחמד מחמוד צלאח לתשתית המבצעית של ה"חמא"ס", גיוסו נעשה ע"י מחמד ת'ריא, פעיל "חמא"ס" מעזה. יאסר צלאח הינו בנו של מחמד מחמוד מחמד צלאח, מפקד המשטרה ברמאללה ויועצו של נצר יוסף שר הפנים ב"רשות הפלסטינית".

הטרוריסט ברמאללה... ומפעילו מעזה

יאסר צלאח מגויס לחוליית רמאללה בנו של מפקד המשטרה ברמאללה

מחמד ת'ריא, פעיל "חמא"ס" מעזה

13. במהלך לימודיו נשלח יאסר צלאח לסיני על מנת לאסוף מידע על מקומות בילוי של ישראלים לצורך ביצוע פיגועים. עם שובו לרמאללה, בתחילת 2004, הוא גייס חוליית טרור שפעילותה אוכוונה ומומנה על ידי התשתית המבצעית של ה"חמא"ס" בעזה. על מנת לאמן את החוליה נשלחה אליה מעזה סמר אברההים, לשם הדרכת חברי החוליה בהכנת מטענים. סמר אברההים, בת 22 תושבת מחנה הפליטים

גיבאליה, עברה סדרת אימונים במפקדת ה"חמא"ס" בעזה בהכנת מטענים. היא הצליחה לצאת מרצועת עזה לאחר שהציגה אישור כי עליה להגיע לטול כרם כדי להתחתן שם. לאחר שהגיעה לטול כרם היא התחתנה עם פעיל ב"חמא"ס" והשתלבה היטב בתשתית הארגון בגדה תוך כדי הפגנת מקצועיות גבוהה⁴.

סמר אברהים - מומחית לחבלה ששוגרה מהרצועה לגדה

14. החוליה, קיבלה הנחייה ממפקדת ה"חמא"ס" בעזה לחטוף חייל. כמו כן, היא תכננה לחטוף קצין צה"ל שהיה קשור לעסקי סמים.

חטיפתו ורציחתו של ששון נוריאל ז"ל

15. ב-21 בספטמבר 2005, במסגרת עבודתם המשותפת במפעל במישור אדומים, פיתו שניים מחברי החוליה, עבדאללה עראר ועלי קאדי, את ששון נוריאל ז"ל לנסוע עימם לא-ראם (שמצפון לירושלים) לשם קניית מכונת קפה. תוך כדי הנסיעה הוא נחטף באיומי אקדח והוסע לראמאללה.

מבצעי חטיפת ששון נוריאל ז"ל

עלי קאדי

עבדאללה עראר

⁴ "ידיעות אחרונות", 11.10.2005

16. ששון נוריאל ז"ל הובל לדירת מסתור שם צולם ע"י חוטפיו ונאלץ להצהיר כי הוא נחטף ע"י ה"חמא"ס וכי שחרורו מותנה בשחרור אסירים פלסטינים. החוטפים, שפחדו כי יתגלו ע"י כוחות הביטחון אם ינסו להחזיקו בחיים, הסיעו את החטוף למזבלה בביתוניה, שם רצח אותו **סעיד שלאדה** בדקירת סכין. גופתו נקברה במקום.

17. החוליה דיווחה למפעילה מעזה מחמד ת'ריא **באמצעות האינטרנט** אודות החטיפה והעבירו לעזה את תצלומיו (משם הועברו **לאתר האינטרנט של ה"חמא"ס** [המופעל מלבנון] שם פורסמו [באתר האינטרנט palestine-info.com]). יצוין כי נטילת האחריות של ה"חמא"ס לביצוע הפיגוע פורסמה רק לאחר מציאת הגופה ותפיסת המבצעים [יתכן איפוא שמלכתחילה לא התכוונה ה"חמא"ס ליטול אחריות על הפעולה].

רוצחו של ששון נוריאל ז"ל

סעיד שלאדה

תמונתו של ששון נוריאל ז"ל כפי שפורסמה באתר האינטרנט של "גדודי עזאלדין אלקסאם"

18. חברי החוליה תכננו ביצוע פיגועים נוספים, אשר סוכלו בעקבות חשיפת החוליה ומעצר חבריה :

א. חטיפת אזרחים ישראליים בכביש רמאללה- ירושלים.

ב. פעולת התאבדות במחנה צבאי ליד א-ראם.

ג. חטיפת אזרח ישראלי, האוסף פועלים מידי יום באמצעות ביום תקלה של כלי הרכב.

ד. ירי לעבר אזרחים ישראליים באזור רמאללה.

ה. חטיפת אזרח ישראלי עובד תחנת הדלק בנווה יעקב.

ו. חטיפת אזרחים ישראליים מאזור בריכות השחייה בחלמיש (בדרום השומרון, סמוך למודיעין).

ז. חטיפת אזרחים ישראליים העובדים באזור התעשייה במישור אדומים.

מעצר פעיל טרור של ה"חמא"ס" אשר היה מבוקש במשך שמונה שנים⁵

19. במהלך פעילות כוחות הביטחון בכפר צוריף, מצפון לחברון, (11 באוקטובר), נעצר אברהמים עינימאת, כבן 47, פעיל בזרוע המבצעית של ה"חמא"ס" באזור חברון. אברהמים עינימאת שהיה מבוקש מאז

⁵ המקור : אתר האינטרנט של דובר צה"ל, 12.10.2005

1996, היה העצור האחרון מחוליית צוריף (חוליית טרור קטלנית שפעלה מהכפר צוריף, בין השנים 1995-1997).

20. אברהים ע'נימאת שימש כמנהיג ה"חמא"ס" בכפר צוריף. החוליה אליה השתייך ביצעה בין השנים 1995-1997 פיגועים רבים שגרמו למותם של 11 בני אדם ולפציעתם של עשרות:-

א. 9 בדצמבר 1995:- **פיגוע ירי בנווה דניאל שבגוש עציון. שני אזרחים ישראליים נפצעו.**

ב. 16 בינואר 1996: **פיגוע ירי בח'לחול, צפונית לחברון. שני אזרחים ישראליים נהרגו.**

ג. 9 בינואר 1996: **פיגוע ירי בגפן, צפונית מערבית לבית לחם. שני אזרחים ישראליים נהרגו.**

ד. 27 ביולי 1996: **פיגוע ירי בתירוש, צפונית מערבית לבית לחם. שלושה אזרחים ישראליים נהרגו.**

ה. 9 בספטמבר 1996: **חטיפתו ורציחתו של החייל שרון אדרי.**

ו. 21 במרץ 1997: **פעולת התאבדות בבית הקפה "אפרופו" בתל אביב. שלושה אזרחים ישראליים נהרגו.**